

AAR

circular 180

AMICS DE L'ART ROMÀNIC

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

febrer 1999

Institut d'Estudis Catalans

—

Carme, 45-47

—

08001 Barcelona

EDITORIAL

La inauguració, al Museu Nacional d'Art de Catalunya, de l'exposició *Mallorca Gòtica*, ha fet que ens plantejàssim, novament, una reflexió sobre la problemàtica que ha comportat la conservació del patrimoni moble: pintura, escultura i orfèbreria. Si valorem d'una manera superficial la procedència de les obres exposades i conservades als museus, a les col·leccions particulars o *in situ*, tindrem una visió deformada de qui va finançar i com la producció artística. La majoria de les peces conservades procedeixen de l'entorn de l'estament eclesiàstic, poques són les que tenen el seu origen en l'estament nobiliari o en el burgès. La causa d'aquesta desproporció entre una i altra procedència la trobem en el precís moment de la creació artística. Els espais arquitectònics no permeten tractaments semblants. Els castells, els palaus i els albergs ciutadans no tenen àmbits d'habitació comparables a un absis. En un saló no podia instal·lar-se un retaule, com a molt podia ésser un tríptic de dimensions adequades al lloc. Els laics tenien a les seves llars obres d'art com evidencien les disposicions testamentàries de reis, nobles o burgesos. El món eclesiàstic ha estat més conservador tot i els canvis generats per les modes, especialment a l'època moderna, i més concretament a Catalunya, en els segles XVII i XVIII, amb el barroc i el neoclàssic. Ara bé, hi havia una continuïtat institucional i, per tant, no existia la possibilitat del final d'una nissaga, ni del canvi de gust que fes versemblant la dispersió d'una riquesa artística acumulada al llarg dels segles.

Si retornem a l'exposició *Mallorca Gòtica* podem comprovar aquest predomini eclesiàstic, fet que no vol dir que el donant, persona física o institucional, no fos laic. Sortosament les malvestats sofertes per l'art a Mallorca durant els segles XIX i XX no han estat tan greus com a Catalunya i, en general, a tot l'Estat espanyol. Mallorca, emperò, va viure el gran estrall que representà per al patrimoni cultural la desamortització dels béns eclesiàstics (1836). Tot i aquests terrabastalls, la pèrdua de les propietats artístiques de l'Església ha estat menor que la dels altres estaments.

Després de fer aquesta reflexió, hem de visitar l'exposició, això sí, tenint en compte que el ric patrimoni que es conserva és només una part, no sabem ben bé si petita o gran, ja que ens manca una bona recerca i solament podem fer una aproximació. Mallorca ha tingut, però, la sort de conservar un abundós patrimoni artístic que ara ens mostra.

CORRESPONDÈNCIA AMB AMICS DE L'ART ROMÀNIC

Informem a tots els socis d'Amics de l'Art Romànic que la correspondència amb l'Entitat ha d'ésser adreçada a:

AMICS DE L'ART ROMÀNIC
A l'atenció del Dr. Joan-F. Cabestany i Fort
President
C/Carme, 47
08001 Barcelona

NOVA UBICACIÓ DE LA SECRETARIA D'AAR

Comuniquem a tots els socis que, com a conseqüència de les obres de remodelació de l'edifici de la Casa de Convalescència, seu de l'Institut d'Estudis Catalans, des del dia 1 de setembre de 1998 i fins que no ens trasladem al nou estatge, que en aquests moments s'està acabant de condicionar, molt a prop de l'actual, la Secretaria d'Amics de l'Art Romànic es troba situada al carrer del Carme núm. 42, entl. 2a. (davant de l'edifici de la Reial Acadèmia de Medicina).

L'horari de la secretaria d'AAR és el mateix: tots els dijous, de dos quarts de cinc a dos quarts de vuit de la tarda, i la persona encarregada de les tasques administratives continua essent la senyora Carme Aguilar.

Els telèfons d'Amics de l'Art Romànic són els mateixos:

AAR (directe): 93 270 16 48
IEC (centraleta): 93 270 16 20
IEC (informació): 93 270 16 21
IEC (fax): 93 270 11 80

Internet web: <http://www.iec.es>

Correu electrònic: aar@iec.es

AMICS DE L'ART ROMÀNIC DELEGACIÓ DE SABADELL

Fem avinent a tots els socis d'Amics de l'Art Romànic que, per a qualsevol informació de les activitats que es porten a terme a la nostra Delegació de Sabadell (conferències, visites, curssets, etc.), podeu trucar al telèfon 93 727 85 55, o bé anar personalment al Museu d'Història de Sabadell, carrer Sant Antoni, 13, de dimarts a divendres, de sis a vuit de la tarda.